

Î N C H E I E R E

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei satului Elizaveta și a Consiliului sătesc Elizaveta împotriva Societății cu răspundere limitată „Faitec-M” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a plăților suplimentare,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Faitec-M”, a fost casată hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 03 aprilie 2017 și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 03 februarie 2017 Primăria satului Elizaveta și Consiliul sătesc Elizaveta au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Faitec-M” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a plăților suplimentare.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, conform pct. 1 al deciziei Consiliului sătesc Elizaveta „Cu privire la schimbarea categoriei terenului agricol și vânzarea-cumpărarea lui” nr. 06/24 din 09 august 2007 a fost schimbată categoria terenului agricol cu suprafața de 5,0 ha din sectorul de teren cu nr. cadastral XXXXXX din proprietate privată a fondului de privatizare în proprietate publică a Primăriei satului Elizaveta și a fost aprobată vânzarea-cumpărarea acestui teren prin licitație publică, iar banii acumulați urmau să fie folosiți la construcția drumurilor din sat.

Menționează că, conform raportului privind petrecerea licitației cu strigare, la data de 17 iunie 2008, SRL „Faitec-M” s-a înregistrat pentru a participa la licitație, achitând taxa de participare în sumă de 180 lei și acontul în valoare de 35352 lei.

Invocă că, conform procesului-verbal nr. 01 cu privire la rezultatele vânzării la licitația cu strigare din 17 iunie 2008, câștigător al licitației a fost desemnat SRL

„Faitec-M”, iar la data de 24 iulie 2008 între SRL „Faitec-M” și Primăria sat. Elizaveta a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 35 a terenului cu nr. AN-030 amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți (raionul uzinei Moldagrotehnica) cu suprafața de 5,0 ha, care a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Bălți la data de 22 august 2008.

Afirmă că, la data de 14 iulie 2014 Primăria satului Elizaveta a expediat în adresa pârâtei o reclamație, prin care a solicitat achitarea dobânzii de întârziere, însă aceasta nu a fost executată.

Relevă că, la data de 28 august 2014 SRL „Faitec-M” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Elizaveta, mun. Bălți cu privire la repunerea în termen a cererii, anularea parțială a procesului-verbal nr. 01 cu privire la rezultatele vânzării la licitație cu strigare din 17 iunie 2008, anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 35 din 24 iulie 2008, înlăturarea încălcărilor comise la petrecerea licitației cu strigare din 17 iunie 2008 și restituirea sumei nejustificate, care a fost admisă prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 19 noiembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 martie 2016, însă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 august 2016 a fost admis recursul declarat de Primăria satului Elizaveta, mun. Bălți și Consiliul satului Elizaveta, mun. Bălți, a fost casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Faitec-M”.

Notează că, prin hotărârea Curții de Conturi nr. 36 din 04 iulie 2013 a fost constatat că, aferent contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 35 din 24 iulie 2008 urmează a fi calculate dobânzi de întârziere, precum și plăți suplimentare conform ratei inflației în mărime de 292 400 lei și 77 000 lei.

Astfel, susțin că, la data de 19 ianuarie 2017 în adresa pârâtei a fost expediată o somație, prin care a solicitat achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 292 400 lei și a plății suplimentare în mărime de 77 000 lei, însă aceasta nu a fost executată.

Cu referire la prevederile art. 277 alin. (1) și (2) din Codul civil, invocă că, din momentul emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 august 2016 a început să curgă un nou termen de prescripție extinctivă pentru încasarea dobânzii de întârziere.

Solicită încasarea din contul SRL „Faitec-M” a dobânzii de întârziere în mărime de 292 400 lei și a plății suplimentare în mărime de 77 000 lei, calculate conform ratei inflației.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 03 aprilie 2017 a fost admisă acțiunea și au fost încasate din contul SRL „Faitec-M” în beneficiul Primăriei satului Elizaveta dobânda de întârziere în mărime de 292 400 lei, plata suplimentară în mărime de 77 000 lei și taxa de stat în mărime de 11 082 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului, încheierii între părți a contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 35 din 24 iulie 2008, în rezultatul petrecerii licitației cu strigare de către Primăria satului Elizaveta, precum și neonorarea de către pârâtă a obligației de plată a terenului în termenul

stabilit în pct. 3, capitolul II al contractului iar pentru neexecutarea în termen de către părțile a obligației de plată se calculează dobânda de întârziere conform art. 585 și 619 din Codul civil, precum și penalitatea de întârziere de 0,1 % din suma neachitată, conform Legii nr. 1308 din 25 iulie 1997 cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Totodată, prima instanță a reiterat că, termenul de prescripție pentru încasarea dobânzii de întârziere și a plăților suplimentare urmează a fi calculat din data pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 august 2016.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017 a fost admis apelul declarat de către SRL „Faitec-M”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Respingând acțiunea instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 35 din 24 iulie 2008 a fost achitată suma de 442 000 lei, ceea ce constituie 25% din prețul de vânzare, restul sumei de 1 326 000 lei urmau a fi achitați trimestrial, în tranșe egale, ajustate în caz de necesitate conform ratei inflației în mărime de cel puțin 442 000 lei până la 30 decembrie 2009, însă sumele ce urmau a fi achitate nu au fost ajustate la data plății, iar contractul de vânzare-cumpărare nu conține nici o prevedere referitor la clauza penală, mai mult, suma solicitată de 77 000 lei nu a fost justificată, or, intimatul nu a indicat nici perioada și nici rata inflației.

Respingând cerința cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, intimatul nu a prezentat probe ce ar confirma punerea în întârziere a SRL „Faitec-M”, calculul ce ar confirma perioada întârzierii și calculul desfășurat pentru fiecare perioadă de întârziere, făcând trimitere la prevederile art. 617 alin. (1) și 619 alin. (1) din Codul civil.

Instanța de apel a reiterat și faptul că, în speță, termenul de prescripție a început să curgă la data efectuării ultimei plăți, adică la 09 octombrie 2013, însă acțiunea a fost depusă la data de 03 februarie 2017, cu încălcarea termenului de prescripție, iar temeuri de întrerupere a curgerii termenului nu au fost constatate, făcând trimitere la prevederile art. 267 alin. (1), 268 lit. a), 272 alin. (1) și 277 alin. (1) din Codul civil.

La data de 13 noiembrie 2017 reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează că, instanța de apel la soluționarea cauzei urma să aplice prevederile art. 277 alin. (1) și (2) din Codul civil, deoarece din momentul emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 august 2016, a început să curgă un nou termen de prescripție privind încasarea dobânzilor.

În acest sens, invocă că, la data de 28 august 2014 SRL „Faitec-M” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a contestat legalitatea pct. 1 și 3

al contractului de vânzare-cumpărare din 24 august 2008, fiind respinsă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 august 2016.

Astfel, susține că, din momentul depunerii acțiunii - 28 august 2014 și până la data soluționării definitive a litigiului - 10 august 2016, chestiunea privind legalitatea contractului de vânzare-cumpărare din 24 august 2008 a fost examinată în instanța de judecată, perioadă, în care nu putea solicita încasarea dobânzilor și plăților pentru întârziere, iar curgerea termenului s-a interupt.

Relevă că, instanța de apel în dispozitivul deciziei nu a indicat din ce motiv a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată sau tardivă, însă în partea motivatoare a indicat că, solicitarea reclamantului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, totodată, reiterând și faptul că, acțiunea a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție, iar temeiuri de întrerupere a curgerii termenului nu au fost constatate.

Atenționează că, instanța de apel s-a pronunțat în privința fondului cauzei și suplimentar a concluzionat că, acțiunea a fost depusă tardiv, deci s-a pronunțat atât pe fond cât și în privința termenului de prescripție.

Consideră eronată concluzia instanței de apel precum că, nu a fost prezentat calculul ce confirmă perioada întârzierii și calculul desfășurat pentru fiecare perioadă de întârziere, deoarece sumele solicitate au fost indicate conform hotărârii Curții de Conturi nr. 36 din 04 iulie 2013 privind Raportul auditului bugetelor și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din municipiul Bălți în perioada 2011-2012, iar conform prevederilor art. 7 alin. (2) al Legii Curții de Conturi nr. 261 din 05 decembrie 2008, hotărârile Curții de Conturi asupra rapoartelor de audit sunt oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenții au recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 16 octombrie 2017 (f. d. 116), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceștia la data de 13 noiembrie 2017 (f. d. 123).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul

declarat de către reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Primăriei satului Elizaveta și al Consiliului sătesc Elizaveta, avocatul Nicolae Dodon, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic